

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK

Uredništvo in upravnništvo v Trstu: ulica S. Francesco d'Assisi 20 — v Ljubljani: Poljanska cesta 7.

Pesamezna številka 4 vinarje.
Naročnina v Trstu-Ljubljani mesečno K 1.20; po pošti mesečno K 1.50; četrletno K 4.50; polletno K 9.—; celoletno K 18.—; za izostanek celoletno K 28.—.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi: 8 vinarje i mm. visokosti šesterostolpne vrste. — Za odgovor je priložiti znamko.

Slovenski živelj v Trstu.

Doma ni bilo kruha v obilici, trdo delo na polju, ali pa v delavnici ni dalo dovolj dobrega zaslužka, za katerega gre pred vsem, pa smo se raztepli, vsi bratje, sestre, sorodniki enake starosti. Nekaj v Ameriko, nekaj na Nemško, a mnogo nas je prišlo v Trst, da se tu prerijemo do — groba.

In sedaj nas je tu mnogo, mnogo, tako, da vstajajo onim političnim norcem okoli „Piccola“ lasje, kaj bo, če bomo še vedno prihajali. In res mu lahko vstajajo lasje. — Prevzeli so za izvrstnim politikom Felice Venezianom sakrosanktno oslarijo, namreč obrambo italijanstva Trsta, a odkar je ta renegatski čifut stegnil pete, steguje se tudi italijanstvo Trsta, ki je že tako klaverno, da treba le še en sam političen potres, pa bo — crknilo.

Mi Slovenci smo res nekaki barbari. Čisto nobenega respektu nimamo pred to „glorioso“ zgodovino Trsta, ki so jo pisali možje a la Kandler, Ireneo della Croce, Scussa i. dr. To je res žalostno. Kako lepo so si naši posili Lahji že zamislili s to. *Trieste e Italianissima, e basta.* Pa pride kak dr. Wilfan, pa jim dokaže da to ni res. Da, celo gnezdo vseh kreposti italijanske kulture, staro mesto, še to ni tako „purrissimo“ kot so rekli n. pr. g. Kandler. Saj je bil ta šudni dr. Wilfan tako „impertinente“ da je tudi to „cvetko“ sloveniziral in to z dokazi.

Kdo so ti možje, Rybař, Wilfan et consorti, tako vprašuje mladi irredentoveček svojega očeta, Ta mu pa ne ve povedati drugega, kot da so to „Consiglieri ščavi“. Toda mala butica renegačeka Wouka n. pr. ali pa Cernovičiča, ali Ščrbačiča, ne miruje, dokler ne izsledijo resnice, ter dožene, da je bil njegov oče tudi rojen, kje v Tolminu, v Rovtahu, ali pa na Krasu. In to ga razjezi. Pride domov, ves navdušen od irredentičnih shodov, časopisja in brošur, ter vrže očetu ali materi pikro v obraz: „Voi siete sciavi“ ter utone v svojem „italijanskem“ elementu. — Mnogi, mnogi izmed njih pa se spreobrnejo, ter odkrito priznavajo, smo Slovani, mutasti sicer, ker ne znamo svojega jezika, a nočemo delati tlake Lahom, nego bomo z njihovo lastno lažljivo kulturo delovali za narod kateferemu pripadamo. In tako se maščuje nad Italijani dvorezen nož, ki bo prej ali slej odrezal ta namišljeni del Italije svoji materi onostran luže tudi idejno, tako, da sploh nima irredenta Lahov tu nikakega pomena, kakor ji ga radi priznavamo za druge dežele, onostran Soče, le če jim ga naši državni faktorji priznavajo. Nas to bore malo briga, ker vidimo, da nam tu v Trstu ni obupati, pač pa srečno izrabiti ta moment, da čimveč zgubljenih Slovanov privedemo idejno nazaj v naše naročje. Zato bi trebalo da Slovani Primorja mislimo na naš list, ki bi naj bil pisan za te naše ljudi v jeziku, ki ga razumejo, in v nivoju kulture ki jo poznajo. To je eno naših glavnih vprašanj, za katero bi moralo zlasti politično društvo „Edinost“, potem goriško in istrsko kakor tudi dalmatinsko Slovanstvo pripomoči. Mi smo stavili samo nasvet, ter najodločneje zahtevamo, da ga kompetentni faktorji izvedejo, če ne naj se nas ne obsoja, ko bomo rekli to v ostrejšem tonu. Ti ljudje tvorijo svoj poseben oddelek slovenskega življa v Trstu in Primorju, zato jim mora narod kateremu pripadajo nuditi četudi vsaj skromno glasilce, da se pred besnimi napadi šovenov, njihovih nasprotnikov lahko vsaj nekoliko branijo, ter da se tako oživotvori njihov raison d'eter, ki bi bil kmala odločilen jeziček, nam v prilog, v vseh avnih političnih vprašanjih.

Je pa še najmočnejši faktor tu, o katerem nimamo Slovenci v celoti še pojma To so tukajšnji pradavni slovanski naseljenci okoličani, od katerih so morali Lahji kupovati zemljo, celo za svoj „Teatro Comunale Giuseppe Verdi“, v katerem so še živeči tržažani plesali il ballo di petizza, ki je bi ples slovenskih someščanov, ki so živeli, dokler ni prišel smrdljivi poljski žid s svojim razdiralnim „Il Piccolo“ v miru s sodeželani. Sicer je bil ta mir za nas bolj poguben nego današnje zaletavanje „Il Piccola“, a je to vendarle značilno, da je prav s „Piccolom“ prišla ona doba, katere sad so današnje neznosne razmere na teh tleh, ki so kot nalašč vstvarjena za veliko slovansko mesto, katero mora priti vsled vedno tesnejših zvez z zaledjem Trsta, katero zaledje se pa v narodnem oziru sicer počasi, vendar solidno razvija. Na tem mestu se nam zdi primerno novič pribiti dejstvo, o katerem so se dosedaj razpisali skoro vsi narodni listi namreč o naših trgovcih in obrtnikih, ki uničujejo na tisoče slovanskih eksistenc na leto v Primorju s tem, da dopisujejo laškimi šovenističnim trgovcem v laščini, ki je ponavadi taka, da bi je pes ne povohal. Ako ima slovenski delavec toliko razuma, da v Trstu kupuje pri slovenskem trgovcu in naroča pri slovenskem obrtniku, ne vemo zakaj bi naj ne imel slovenski trgovec na deželi toliko zavednosti, da bi pomagal tisočem slovanskim eksistenc v Trstu do življenskih pogojev. — *Take trgovce imenujemo izdajalce, narodni mrčes, ter bomo brez vsakega obzira povedali vsakemu kar mu gre. Drugače nam, kot popolnoma neodvisnemu glasilu ni mogoče postopati.* Krinke dol onim hinavcem, ki igrajo v domači vasi ulogo narodnjaka, a kadar je treba pomagati bratom v obupnem boju, takrat izdajo svojo narodnost —

Tudi ona deca, ki jo vzgaja šola družbe sv. Cirila in Metoda nam precej množi naše vrste, dasiravno moramo priznati, da žal ne v toliki meri kot se v obče misli. Velik del teh otrok se vseeno še pogubi in ti so ponavadi najhujši renegati. Krivo temu je dejstvo, da je v teh šolah pouk do skrajnih meja, da pretirano konservativen, in da ono, kar ustvari dober učitelj, podere — šolska sestra, ki pa mora biti, ker družba žal ne more še tvegati večjih svot kot jih je dosedaj. Zato bi morali tržaški Slovenci sami poskrbeti „Družbi“ ona sredstva, ki so potrebna, da se odpravi to, kar edino daje družbinim šolam ta srednjeveški značaj. Zato mislimo, da bi naša „Jugoslovanska socij. dem. stranka“ bol še storila, ko bi ne bojkotirala šole, nego raje iz svojih sredstev dala „Družbi“ na razpolago denar, da nadomesti družba sestre z učiteljji, pa magari samimi socijalnimi demokrati. Ako pa hočejo socijalisti samo zdražbariti, ne pa pomagati, ali pa če nimajo izven nasvetov nič drugega pri rokah, potem naj pa molče, ker ni logično zahtevati nekaj, k čemur ni pravnega naslova. Narodno občinstvo naj bi namreč „Družbo“ podpiralo, socijalisti pa da bi igrali vlogo komandantov, tako kot poprej farji, dokler jih niso napredjaki spodili, taka slika bi bila vse prej kot pametna in položaju primerna.

Tak le je tržaški slovenski živelj in položaj. Ako torej vzamemo resno v roke vprašanje regnikolov, ter jih skušamo odpraviti, da dobi kolikormogoče več naših ljudi posla v Trstu in Primorju sploh, ako potem računamo z veliko perfidnostjo propadajoče kamore in naivnostjo irredentizma, ako izgubljene Slovane, ki so naši molčeči sostrpinini otmemo in organiziramo, ako domačemu, pradavnemu slovanskemu življu v tržaški

okolici damo oporo da se vzdrži, ako prisilimo zunanje Slovane da nas bodo podprli vsaj s svojo korespondenco, ako potem naše šolstvo, dokler ne izsilimo od naše mačhe Avstrije ljudskih šol spravimo v tir ki bo odgovarjal našim narodnim interesom, potem se nam ni bati ne da izgubimo Trst, niti da nas Lahji in Nemci tu, na naših tleh kedaj uničijo.

Da pa to dosežemo, mora storiti vsakdo svojo dolžnost, predvsem pa naše časopisje. In te dolžnosti se „Jutro“ prav dobro zaveda.

Petdesetletnica ljubljanske „Narodne Čitalnice“.

Slavnost petdesetletnice ljubljanske „Narodne Čitalnice“ je otvorila v petek zvečer v ljubljanskem deželnem gledališču slavnostna predstava, ki je privabila iz vseh krajev toliko odličnega občinstva, da je bilo gledališče zasedeno do zadnjega kotička — izvzemši ložo deželnega odbora in ložo deželnega predsednika. Program slavnostne predstave je bil prav okusno urejen. Kot prvo točko smo slišali prekrasno Smetanovo overturo k operi „Libuša“ — prekrasno izvajano od pomnoženega orkestra „Slov. filharmonije pod vodstvom kapelnika g. Talicha. Mogočne fanfare so takoj v začetku naravnost fascinirale občinstvo, ki ga je majestatična overtura popolnoma prevzela. Sledil je slavnostni prolog g. E. Gangla in za njim z velikim umetniškim okusom aranžirana alegorija, v kateri se slovensko Sokolstvo, slovenska gledališka umetnost in slovenska pesem klanjajo svoji materi ljubljanski „Narodni Čitalnici“. Prekrasno sliko je občinstvo pozdravilo z navdušenim ploskanjem. — Veliko priznanja so žele Sokolice za svoje lepe proste vaje. — Sledila je nato izvirna Rodionova enodejanka „Komedijska“. Vsebinska te novitete je v kratkem sledeča: Inženjer Maksim (g. Skrbinšek) pride v zloglasno hišo, najde tam Lucijo (g. Avg. Danilova), sestro svoje nekdanje ljubice, ki jo je pa on zapustil; ona je iz žalosti umrla in zblaznela, njena sestra Lucija, pa je šla, ker ni imela nikogar več na svetu, v zloglasno hišo. Tako je Maksim uničil dve bitji. Lucija mu zaradi tega dela hude očitke in ga nazadnje zastrupi. Škoda, da se je avtor spustil v stvar, ki je očitvidno ne pozna in zato ne more iz nje napraviti, vključ neoporečenemu talentu, drugega, nego poizkus, ki bi ga pač akceptirali na navadnem gledališkem večeru, ki pa nikakor ne sodi na slavnostni večer, kjer bi bili vsakako radi videli kaj boljšega, četudi bi ne bila ravno noviteta. Saj naša dramatična literatura vendar ni tako ubožna! Gospa Danilova in gospod Skrbinšek sta napravila iz tega dijaloga, kolikor se je pač dalo. Posebno gospa Danilova je imela nekaj lepših momentov. — Kot zadnja točka je bila Smetanova overtura „Prodane neveste“ in II. dejanje te opere pod vodstvom kapelnika g. Talicha. Krasna letošnja predstava „Prodane neveste“, posebno še briljantno izvajana overtura, so še v dobrem spominu, zato nam ni treba novič o tem pisati.

Slavnostna predstava je imela v vsakem oziru res slavnostni značaj in je zelo primerno otvorila slavnost 50 letnice ljubljanske „Narodne Čitalnice“.

Včeraj dopoldne je bilo kot nadaljevanje slavnosti slavnostno zborovanje, zvečer pa kot zaključek slavnostni ples v „Narodnem domu“. — O tem jutri.

Iz slovenskih krajev.

Iz Podgrada nam pišejo. Takoj po zaključanju državnega zbora so začeli s svojimi zborovanji nekateri deželni zbori. Drugi bodo pa v tem mesecu pričeli s svojim upravno-zakonodajnim delom. Nas Podgradce zanima predvsem naš istrski deželni zbor, glede katerega delozmožnosti so sedaj že nekaj tednov sem dolga posvetovanja in pogajanja na tržaškem namestništvu. Naš — serenissimus princ Hohenlohe vodi pogajanja in se tudi mogoče z vneto peha, da doseže kak pozitiven uspeh. Sporazumu med italijansko, v deželnem zboru vladajočo večino in hrvatsko-slovensko manjšino gotovo ne nasprotujemo in nas še vedno navdaja upanje, da pride do delozmožnosti, čeprav smo glede nadaljnjega postopanja italijanske večine zelo pesimističnih misli. Vendar pa ne moremo odobravati postopanja slovenskih poslancev, ki se udeležujejo konferenc pri tržaškem namestništvu. Vsa pogajanja se vodijo tako nekako tajno, skrivnostno, da se bo cela akcija prej ponesrečila, kot posrečila. Mogoče so vodilni krogi prepričani, da bo uspeh pogajanj plodonosnejši in bolj efektiven, če se ta vodijo brez kontrole širše politične javnosti. Poslanci se nekam boje točno v vseh točkah sporazuma informirati nas volilcev, ki smo jim zaupali zastopstvo svojih interesov v deželnem zboru. V rokah imamo samo medla brezbarvna uradna poročila. — Naše mnenje je, da je dolžnost naših poslancev stopiti v tesne stike z volilstvom in ga vedno informirati o položaju. Sedaj so takozvane parlamentarne počitnice in prav ugoden čas za to. *Dizel S.*

Iz Borovnic. V nedeljo 31. grudnia je priredil Borovniški „Sokol“ v prostorih restavracije g. A. Drašlerja zabaven Silvestrov večer, ki je bil jako dobro obiskan in je izvrstno izpadel kljub temu, da je župnik strogo prepovedal g. županu izdati licenco za ples. Slavno občinstvo je bilo posvem zadovoljno, in marsikateri se je iz dna svojega srca nasmejal nastopu nekaterih članov, kakor n. pr. Romovšu ki je igral vlogo čistilca črevljev, potem g. Kovčiču, kot postreščku in tudi ostalim članom. Le škoda, da župnik ni pustil svojih čuekov k predstavi, da bi se prepričali, kako hitro napreduje „Sokol“. Lepi Tonček Lebezov bi videl, da Sokol vsejedno obstoji čeravno je on kot čukarski „trafikant!“ pridno agitiral in brusil svoj jeziček pri vsaki priliki čez „Sokola“, za kar je pa tudi dobil od župnika v Čukarskem gnezdu prosto stanovanje in začasno v našem trafikolu. Radovedni smo le, kaj mu poreče župnik sedaj, ko bo veliko njegovih vzgojencev zapustilo čukarsko gnezdo in pristopilo k „Sokolu!“ Kak poraz! Oh Tonček kaj bo s trafikolo? zopet bo mogel župnik poseči

LISTEK.

Nostradamus.

Sesto poglavje.

Pot k Skrivnosti.

III.

Štirje stražniki.

Katarina je odšla, krasna in mila, podobna angelu upanja, prišedšemu v peklo. Ko je dospel kraljevski komisar, poslan, da sprejme predsmrtno razodetje obsojenca, se je Montecucoli zaklel, da mu nima ničesar povedati.

Drugo jutro so ga odvedli h kazni, in sleherni je občudoval hladnokrvnost, s katero je stopal v strašno smrt razčletverjenja. Krvnik ga je položil na križ iz dveh desk ter mu uklenil roke in noge v štiri železne obroče. Na slehernem teh obročev je visela veriga, in vsaka veriga je bila privezana na močnega konja, tako da je vlekel sleherni konj za eno roko ali nogo.

Štirje pomočniki, oboroženi z biči, so razpostavili konje, vsakega na svoje mesto.

Verige so se nategnile. Montecucoli, ki je dotlej trpel vse početje z nekakšno za-

v prazno čukarsko blagajno, da bo dal par grošev, da se bodeš še enkrat peljal na Koroško v šolo, da se popolnoma priučiš dresuri, in na vse zadnje še glavno to je: stanovanje in trafiko!

DNEVNE VESTI.

Kdaj zmrzne „Dan“ in se spremeni v noč? tako se povprašujejo vsi, ki vedo, da je brezvspešna vsaka konkurenca „Jutru“, mi pa pravimo: „Učit. tiskarna“ bo varčevala pri delavcih, posebno pri strojnih stavcih, ki jih naravnost mizerno plačuje, samo da bi mogel Dimnik-Ribnikarjev organ čim dalje izhajati. In pri vsem tem nastane iz „Dneva“ kmalu noč, ker „Učit. tiskarna“ nima denarja, da bi plačevala večne deficite. Pri „Jutru“ je mogla zaslužiti tisočake, pri „Dnevu“ ne bo zaslužila niti — vinarja.

Izraze toplih simpatij prejemajo pregnani Jutrovci še vedno iz vseh krajev slovenske domovine, na stran „Učit. tiskarne“ se je pa postavil samo — ravnatelj goriškega učiteljskega g. Bežek.

Karikature, ki so vzbujale v preteklem letu, ko so izhajale v ljubljanskem „Jutru“, začnemo tudi mi priobčevati že ta teden, s čemur gotovo zelo ustrezemo našim cenj. čitateljem.

Na učiteljstvo apelira „Dan“ da bi agitiralo zanj, ker misli, da stoji vse slovensko napredno učiteljstvo na strani Jakca Dimnika in njegovega žurnalističnega adlatusa Dolfeta Ribnikarja. Mi pa vemo, da to ni res in da gg. v „Učit. tiskarni“ niti pri učiteljstvu nimajo nobene zaslombe, čemur se bodo tudi Dninarji še prepričali, ako se že niso.

Ribnikar hoče zopet nekaj »organizirati«. Kaj, tega menda še sam ne ve, ali najbolje bi storil, ako bi orgniziral svoje pacijente — on je namreč živinozdravnik.

„Zarja“ se nekaj vsaja nad Jutrom, češ da se je docela spremenilo. Mislimo da more vsakogar veseliti, ako ta, ex katedra, nezmojljivi list graja „Jutro“. Gorje bi bilo namreč „Jutru“ če bi ga „Zarja“ hvalila. „Zarja“ naj bi bila raje sama malo manj tržaška, ter bi naj že enkrat onega Puecherjevega političnega kozla, ne streljala, ko vsak pošteno politično misleči človek ve, da je bilo Puecherjevo glasovanje velik švindal. To se iz teh debat jasno razvidi. Konfuzna soc. dem. stranka, ki je tu v Trstu popolnoma odvisna od slovenskih volilcev, ni mogla namreč drugače ravnati, kot vprizoriti ta neokusni kasperl teater v mestnem svetu „Trije pajaci, Puecher et comp.“, so namreč glasovali proti podpori, trije pa sploh niso glasovali. S tem so oni trije prevzeli nase ves odij, ter to umazanost sedaj ponujajo kot

grizeno brezbriznostjo, je mahoma prebledel v trenutku, ko je začutil, da se verige napejajo in pripravljajo za strašno muko. Dvignil je glavo, skušaje se ozreti po množici, ki ga je obdajala vsenaokoli. Menih, ki je stal poleg njega, je vzdignil svoj križ. Krvnik je gledal nepremično na ta povzdignjeni križ.

„V imenu živega Boga“, je zaklical menih, „te zaklinjam poslednjikrat, da razode-neš imena svojih sokrivcev.“

Vsi navzoči so videli v tem trenutku, da se Montecucoli obotavlja in da se njegove ustnice krčevito gibljejo, kakor da bi hotele v resnici nekaj povedati. Zdjenci pa so se oglasili krik: „Smrt mu!“ „Smrt mu!“ Silno gibanje je nastalo med množico.

„Na pomoč mi prihajajo! Otet sem!“ je zamrmral Montecucoli. „Ničesar nimam povedati!“ je zaupil na glas.

Menih je povsobil svoj križ. To je bilo znamenje smrti! Krvnik je zamahnil z roko. Vsi štirje pomočniki so jeli hkratu bičati konje: živali so zbesnele in planile vsaka v svojo smer. Začul se je strašen krik, podoben divjemu, žalostnemu tuljenju; in par minut nato je ležal na deskah samo še kup raztrganega, krvavega mesa.

„Zdaj ne ve živa duša, kako je umrl vaš brat Franc!“ je šepnila Katarina svoje-

politično modrost. Drugič bo tak odij prevzel nase kdo drug, n. pr. Regent, Kermolj i t. d., in tako per secula saeculorum, dokler ne bo delavstvo spregledalo, ter te politične švindlarije obsodilo. Tako torej „Zarja“ tudi lahko sprevidi, da bi v prvi vrsti ona morala spremeniti se, če je to sploh mogoče, „Jutro“ pa naj „Zarja“ kar pri miru pusti, ker ko je „Jutro“ — „Zarja“ izgine.

Velika nekulantnost ravnatelja slov. dež. gledališča v Ljubljani, Gospod Fr. Govekar je poslal našemu gledališkemu recenzentu pismo, v katerem mu naznanja, da mu ne more dati več sedeža v gledališču na razpolago, češ, da „Jutro“ ni več ljubljanski dnevnik. Mi smo g. Govekarju pojasnili, da bo „Jutro“ tudi ljubljanski dnevnik, dasi se tiska v Trstu. Prosili smo ga obenem, naj nam da na razpolago sedež vsaj za petkovo slavnostno predstavo, ker je umljivo, da si ga v zadnjem trenutku, ko je bilo gledališče že razprodano, niso sami mogli preskrbeti. Gosp. Govekar nam niti odgovoril ni! Ko bi nam v zadnjem trenutku ne bil dal na razpolago vstopni-e tajnik „Čitalnice“ gosp. M. Naglič, bi niti na slavnostno predstavo ne mogli. Nekulantnost gosp. ravnatelja se obsoja sama ob sebi. Mi bomo v kljub temu prinašali poročila o premijerah na ljubljanskem slov. dež. gledališču, notic iz gledališke pisarne pa seveda ne bomo več priobčevali.

„Jutro“ se je v Trstu jako priljubilo, ne samo zato, ker sedaj, ko so ga razorane razmere s Kranjskega takorekoč prognale, izhaja v Trstu, nego tudi zato ker vidi tržaško slovenstvo v njem novega, močnega sobojevnika, na najvažnejšem polju časnikarstva. Res je, da mora list obdržati svoje prvotne stališče, to pa zato, ker se ga na Kranjsko še vedno pošilja na tisoče in tisoče, s čemur mora list računati. Ako pa bodo Tržačani storili svojo dolžnost, ter list odjemavali v tolikem številu, da nam krijejo vsaj deloma ogromne stroške, potem bomo list povečali na šeenkratno velikost, s čimer nam bo dan prostor baviti se podrobneje tudi stržaškimi kronišskimi noticami, a tudi s tržaško politikom.

Tržaški deželni zbor je sklican na dan 15 t. m.

Skupina slovenskega ženstva v Trstu vprizori danes dne 7. t. m. v dvorani gosp. Magajne v Sv. Križu pri Trstu burko s petjem v štirih dejanjih „Šivilja“. Iz prijaznosti sodeluje „Dramatični odsek“. Začetek točno ob 4 uri popoldne. Vstopnina k predstavi 60 stot. Sedeži od I. do III. vrste 40 stot., nadaljne vrste po 20 stotink. Po končani predstavi (okolu 7. ure zvečer) priredi „Plesni odsek“ plesni venček ki traja do 11. ure zvečer. Med dejanji in plesom svira godbeno društvo „Lira“ iz Sv. Križa. Vstopnina k plesu: moški K 1:40; ženske 50 stot.

mu soprogu, ki je prisostvoval ves bled in mračnook temu strašnemu dejanju.

Toda motila se je! Nekdo je še bil na svetu, ki je vedel za vso skrivnost! In ta nekdo je bil Nostradamus! . . .

Štirinajst dni po teh dogodkih je pose-til Nostradama mojster Pèzenac in mu dejal:

„Kralj hoče govoriti z vami. Ukazano nam je, da vas predstavimo njegovemu veličanstvu!“

Nostradamus ni trenil z očmi. Razkova-li so ga. Radovoljno je šel s stražniki, ki so ga obkolili. Potisnili so ga v nekakšno zaprto kočijo, kamor je sedlo z njim vred četvero arkeburizjev z nabitimi arkebuzami in prižganimi netili. Kočija, zaprežena s parom konj, se je spustila v dir in drdrala ves dan in še dolgo v noč.

Nostradamus ves čas popotovanja nič drhnil besedice. Zdelo se je, da je ugasnil nadnaravni plamen v njegovi duši. Nostradamus je bil samo še človek — da, manj od človeka: reven košček telesne muke in duševnega trpljenja. Od tiste strašne minute, ko je izvedel, da se je Marija vdala Henriku in da se je narodil sin iz te spojitve, se ni več poizkušal spraviti v stike z nevidnimi silami. Čakal je samo še smrti. Vse njegove misli so se vrtele okrog ene same:

Od sv. Jakoba v Trstu nam pišejo. Drago Jutro! Sedaj, ko si se priselilo v Trst, nam bo mogoče večkrat seznaniti se od bliže, ter smo prepričani, da bo „Jutro“ storilo v polni meri svojo dolžnost napram najnovejši in nepremagljivi trdnjavi tržaškega Slovenstva — St. Jakobskim Slovencem. Sedaj, ko se nam postavi tudi tu moderno poslopje, ki bo nudilo zavetišča vsem našim prepotrebim društvom, predvsem pa še St. Jakobskemu Sokolu, bomo hitro napredovali, ter svoje demokratsko delovanje razširili v toliki meri da bo isto zasenčilo vse druge okraje tako lepo procvitajočega slovanskega Trsta. Ko izvem kaj važnih novic, jih drage volje pošljem „Jutru“.

O slovenskih ljudskih šolah v Trstu. Vse premalo zanimanja je med našim narodom prav za te potrebne šole, ki niso le edini steber v trdem boju za obstoj pojadranskega slovanstva, nego tudi edini up v našo bodočnost. Klerikalci dajo knof, socialisti kopicico sofistčnih nasvetov, a kar je naprednega občinstva mora neomajno vstrajati, da to, kar stoji ne pade. Umevno je, da tam v osrčju domovine ni onega sočustvovanja kot bi bilo, ako bi vsakdo videl na svoje lastne oči ono milo nedolžno dečo, ki prijetno šebetaje odhaja in prihaja v naša kulturna zavetišča in vzgojevališča. Sree se nam krči že pri sami misli, da bi mogoče morali, kar bogne daj, zapreti te naše zavode. Prosimo torej, da vsakdo kdor ima le najmanj prilike povsod tam po širni domovini stori svojo dolžnost, ter nabere kolikor mogoče prispevkov, z ozirom na tržaške slovenske ljudske šole. —

Osebnost. Namestništvo v Trstu je imenovalo namestništ. koncipista v Gorici Evgena Zupančiča za okrajnega komisarja.

Čudne zveze. V Trstu izhaja že peto leto mogoče tudi Tržačanom nez an listič „La Monarchia“, oficielno glasilo dru tva „Lega monarchica“, kateremu je predsednik glasoviti pop Eugenio Vusio. V zadnji številki gorenjega lista čit. mo: „Z veseljem zaznamo, da je v zagrebški sabor (čuden državno-gravni naslov!) izvoljen učeni in ugledni dr. Fran Milobar, cenjeni naš dopisnik in profesor na zagrebškem vseučilišču.“

Zdravstvene razmere v Ljubljani. V Ljubljani je v preteklem letu umrlo 1371 oseb, torej 70 več nego predlanskim. V raznih bolnicah, hiralnicah i. t. d., kamor prihaja največ ljudi s kmetov, je umrlo 856 oseb, po ljubljanskih zasebnih stanovanjih pa 515. Prvo polletje je bilo 726 mrličev, zadnje pa samo 645. Splošno so zdravstvene razmere Ljubljani upodne.

Polét iz gostilnice. V neki ljubljanski gostilnici so preteklo sredo imeli gostje važno politično debato. Ker se z besedami ni dalo dosti opraviti, so vzeli na pomoč pesti. Najbolj sta se spoprijela neki krojač in neki mesar. Konec je bil tak, da je krojač napravil neprostovoljen polet iz gostilnice na cesto. Stvar se bo še obravnavala pred sodiščem.

Žrtev alkohola. Pretekli petek zvečer so ljudje našli v Kozarju pri Ljubljani na državni cesti nekoga 50 letnega moža, ki je bil silno pijan. Spravili so ga v hlev na slamo, drugo jutro pa so ga našli mrtvega. Alkohol je napravil napravil konec njegovemu življenju. Pokojnik je bil najbrže kak delavec iz Gruberjevega prekopa.

Požar. Dne 3 t. m. opoldne je začelo goriti v hiši Marije Lindečeve na Grmadi pri Trebnjem. Ker je bila hiša lesena, ni bilo misliti na gašenje in je pogorela do tal z vsem pohištvo, obleko itd. Škoda znaša okoli 1000 K, zavarovalnina pa samo 400 kron. Ogenj je nastal, ker je bila peč preveč zakurjena.

Vlom v cerkvi. Ko je hotel župnik iz Kalobja na Novega leta dan pobrati denar iz nabiralnika v cerkvi, je zapazil, da je bila ključavnica odtrgana in denar pokraden. V puščici je bilo precej denarja. O vlomilcih ni nobenega sledu.

Pretep. V neki gostilni v Rogatcu sta pred kratkim popivala zakonska Jurij in Marija Potočnik s svojim sinom Šimnom. V njih družbi sta bila tudi kmečka sinova Blaž in

Štefan Kitak in učenec Mihael Mikolič iz Tlakega. Ko so vsi odšli iz gostilne, je nenadoma med njimi nastal prepir. Brata Kitak sta napadla nasprotnike z nožem in Jurija Potočnika tako zelo ranila z nožem, da je kmalu umrl, sin Šimen pa je bil nevarno ranjen. Učenec Mikolič je bil zaboden v nogo. Marija Potočnik pa nevarno ranjena. Brata Kitak splošno znana pretepača sta bila aretirana in izročena sodišču v Rogatcu.

Hotel „Triglav“ na Jesenicah priporočamo vsem, ki prihajajo na Jesenice. Postrežba je zelo dobra in hotelir g. Lovro Humer je znan narodnjak in mož poštenj. k.

Pogovor z Ribnikarjem v kavarni Europa l. 1910. Nekdo: G. Ribnikar, Vi se za N. D. O. vse premalo brigate, vse prepuščate drugim, katere po tem zmerjate ako se stvar ne posreči. Ribnikar: Kaj se bom z onimi delavci pečal, človek dela in gara, pa od tega nič nima. Kaj je meni treba toliko delati. Jaz bom itak izvoljen najprej deželni, potem državnim poslancem, ne da bi se toliko „martral“.

Beg francoskega stotnika Luxa.

Komaj se je toliko hrupa in krika povzročujoča maroška zadeva mirnim potom spravila med stare akte, je že zopet dobilo šovinistično časopisje obeh držav — tako nemške kakor francoske — novo, a precej delikatno snov, da zamore podžigati staro tekmovanje med obema narodoma. Čudno pa je, da so Nemci zopet ona nesrečna stranka, ki bo ostala blamirana in osramočena pred svetom. Francoski stotnik Lux je na prefrigan način zopet kakor nekdanj kopeniški stotnik Vogt osramotil nemško armado. Poročali smo že, da je francoski stotnik Lux, ki je bil zaprt v trdnjavi Glatz, pobegnil ravno na sveti večer, ko je bila vsa garnizija zbrana okrog božičnega drevesca ter se zatapljala v poezijo božičnega večera. Ta večer je porabil stotnik Lux za beg. O tem begu je stotnik Lux pri sprejemu v Parizu obširneje in podrobneje pripovedoval vojnemu ministru Messimy-u. Beg so pripravljali njegovi tovariši in prijatelji v Franciji. Vsak dan so mu pošiljali v trdnjavo Glatz časopise, revije in knjige. Zavoje so prevezavali mesto z narodnim špagatom s piskrovezniško, tenko žico. Navadno je bila žica dolga 50 do 60 cm. Skozi šest mesecev je Lux zbiral to žico ter spletal iz nje lestvico za beg. Njegovi tovariši pa tudi niso pozabili na denar. Pri vsaki pošiljavi so v knjige med liste priložili nekdanj nemških bankovcev. V zavoje so med časopisje polgali tudi malo, drobno orožje (nože, pile, majhne žagice itd.). Na skrivaj in sicer na originalno premeten način so si ž njim dopisovali. Pošiljali so mu pisma čisto navadne zasebno-prijateljske vsebine; toda notrajnost kuvert je bila popisana z navodili in načrti bega. Pisava je bila na svetlem ob navadnem pogledu nevidna, še-le pri luči je bila čitljiva. Posljali so mu tudi natančen in do podrobnosti izdelan kažipot, ki mu je določeval potovanje iz Glatza preko Avstrije in Italije. Pred trdnjavo ga je po noči pričakoval velik avtomobil z nekim ogrskim soferjem. Ko je stotnik Lux prevzel vohunštvo v Nemčiji, ga je francosko vojno ministerstvo proglasilo za ubežnika. Sedaj ga bo formalno sodilo vojno sodišče zaradi dezertiranja, a ga z veseljem in velikim zadovoljstvom oprostilo, ker se mu je tako lepo posrečil beg iz trdnjave Glatz, kjer ga ni ravno pričakovala kaj posebno prijetna usoda. Zanimivo je, da je l. 1746., torej pred 16 l. iz iste trdnjave pobegnil Miroslav baron Trenk, ujec znanega barona Frana Trenka. — Miroslav Trenk je bil tudi zaradi vohunstva in sicer v korist Avstriji zaprt.

Razne vesti.

* Strašna rodbinska tragedija. V Dortmundu na Pruskem se je odigrala te dni strašna rodbinska tragedija. Ko je hotel rudarjev sin Josip Ewald napasti svojo mater, je skočil njegov brat vojak, ki se je nahajal

ravno na dopustu nanj in ga prebodel z bajonetom. Josip je strašno zakričal in se mrtev zgrudil na tla. Morilec se je sam javil oblastim.

* Nečloveški oče. V Weissenseeu je hotel izvošček Julij Müller s svetilnim plinom zastrupiti sebe in svoje štiri otroke. Najmlajši otrok je umrl, ostale pa se je posrečilo rešiti. Müllerja so takoj aretirali. Vzrok nečloveškega dejanja je beg Müllerjeve žene iz doma.

* Afera Siđinski. Kakor znano, je znani morilec gališkega cesarskega namestnika Potockega, djiak Siđinski pred par meseci pobegnil iz Ivovske ječe v Ameriko. Do bega so mu pripomogli jetniški pazniki, proti katerim je sodišče na mestu uvedlo obširno preiskavo. Preiskava je sedaj končana. Obtoženih je pet jetniških paznikov. Glavna razprava se vrši meseca februarja. Vest, da se nahaja morilec Siđinski v Kanadi v Ameriki, seže ne potrjuje.

* Peklenski stroj eksplodiral. Iz Luksemburga se poroča: V sredo ponoči je eksplodiral pred stanovanjem ministra Eischena peklenski stroj. Vrata in okna poslopja so bila popolnoma uničena. Atentat so vprizorili mladi fanti, ki so se pijani vračali domov. Policija jih je takoj aretirala in odvedla v zapor.

* Slopec spregledal. V Fani na Laškem je živel 85 letni starček, ki že osem let ni več videl. Pred nekoliko dnevi je po nesreči udaril z glavo ob zid, ter obležal nezavesten. Ko se je zavedel, je kriknil samega veselja. Pri padcu so se mu namreč očesni organi pretresli, a on je spregledal, ter videl ves sreen okolo sebe svoje drage. Veselje je bilo nepopisno. Dočim habjevno laško ljudstvo misli, da se je zgodila coprnija ali čudež, študirajo zdravniki ta izredno zanimiv slučaj.

Mali oglasi.

Inteligentna gospodična želi korepondirati z mladim, inteligentnim gospodom pod šifro „Slovenka“ poštno ležeče Žalec, Štajersko.

Trgovski prostori se oddajo takoj v najem. Več pove Mat. Šafariš Radeče pri Zid. mostu.

Odda se lepo meblirana mesečna soba s 15 januarjem na Poljanski cesti št. 3., pritiče v Ljubljani.

Dve kompletne postelji z žimnicami, blazina in odejami, se takoj prodaste. Poizve se v upravi „Jutra“ v Ljubljani.

Odda se zračna svetla soba s posebnim vhodom z opravo ali brez nje takoj ali s 15 januarjem. Ahaclova cesta 5.

Proda se „Slovenska ljudska kavarna“ v ulici Solitaria št. 16, Trst.

Dobro izurjena kuharica se sprejme

takoj za ljubljansko kavarno. Kje pove uprava „Jutra“ v Ljubljani, Poljanska cesta 7.

Odda se

večja množina klosetnega papirja (do 7.000 pol na dan) po zelo nizkih cenah, event. tudi zastonj. Ponudbe na upravnishstvo „Megle“ v Ljubljani, Frančiškanska ul. 8.

Izdajatelj, glavni in odgovorni urednik Milan Plat. Tiska Tiskarna Dolone (Fran Polić) v Trstu.

M. RAVTAR

delikatesna trgovina in vinarna
Ljubljana — Jurčičev trg št. 3
priporoča svojo veliko zalogo raznih
jestvin, finih namiznih
in desertnih vin, likerjev, ko-
njaka in šampanjca
Export kranjskih klobas.
Slav. društvom posebno nizke cene.
Za veselice dam blago tudi v komisijsko
prodajo.
— Številka telefona 291. —

Priporoča se za vsa v svojo stroko
spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarški mojster

v LJUBLJANI

Sodnijska ulica št. 3.

Dobe se tudi izgotovljena obnavla.
Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

Hôtel „TRIGLAV“

na Jesenicah

oddaljen 2 minuti od kolodvora, sobe
za tujce, dobra kuhinja, najboljša vina,
cene nizke.

Kavarna z biljardom.

LOVRO HUMER, hotelir.

MESO!

Vsak dan sveže goveje, telečje, ovčje
ali svinjsko meso od stegna 5 klg.
K 4.80, prekajeno K. 7.— franko po
povzetju razpošilja

F. Jaszovics,
Herincse na Ogrskem.

Kavarna „Central“

Ljubljana — Sv. Petra nasip št. 37.

Danes in vsaki dan

KONCERT

damskega in moškega zbora

„Javor“ iz Zagreba.

Začetek ob 9 uri.

Za obilen obisk se priporoča

Vstop. prost.

St. Miholič.

Kavarna je celo
noč odprta.

NAROČAJTE NOVI

jubilejni cenik

s koledarjem, ki se dobi tudi po pošti brezplačno!

Za ženine in neveste

največja izbira, graviranje v poročne prstane zastonj.

— Najboljše ure „UNION“. —

Največja izbira zlatnine in srebrnine.

Za obilni obisk se priporoča

Fran Čuden v Ljubljani

nasproti Frančiškanske cerkve.

Glavno zastopstvo

za Kranjsko s sedežem
v Ljubljani

— odda dobro vpeljana zavarovalnica. —

Reflektanti vpošljite pismene ponudbe z navedbo
referenc pod šifro «Glavni zastop 1000» na uprav-
ništvo tega lista v Ljubljani, Poljanska cesta št. 7.

Kmetska posojilnica

r. z. z n. z.

obrestuje hranilne vloge po

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov.

4 $\frac{1}{0}$ / $\frac{2}{0}$

Popolnoma varno naložen denar.

Ljubljanske okolice

v Ljubljani

brez vsakršnega odbitka.

Rezervni zaklad: nad pol milijona.